

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
HELLENIC REPUBLIC

ρυθμιστική αρχή
σιδηροδρόμων
regulatory
authority
for railways

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΜΟΝΑΔΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ
& ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ

Σκοπός, γενικοί στόχοι, συνολική εξήγηση και τρόπος υλοποίησης του Σχεδίου Εποπτείας της ΡΑΣ για το έτος 2025 - Μονάδα Ασφάλειας Σιδηροδρόμων & Διαλειτουργικότητας

Η Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων (ΡΑΣ) με την υπ. αριθμ. 2324/17-07-2025 Απόφασή της ενέκρινε το ετήσιο πρόγραμμα εποπτικών δραστηριοτήτων της – Σχέδιο Εποπτείας – στον τομέα της ασφάλειας σιδηροδρόμων και της διαλειτουργικότητας για το έτος 2025. Το εν λόγω Σχέδιο Εποπτείας μπορείτε να το δείτε [εδώ](#).

Για την κατάρτιση του Σχεδίου Εποπτείας λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις του κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2018/761, του κανονιστικού πλαισίου εποπτείας της ΡΑΣ [Υπ. αριθμ. 5791/29-05-2017 Απόφαση της ΡΑΣ (Β' 2158)], καθώς και οι προβλέψεις της εγκεκριμένης από τη ΡΑΣ «Στρατηγικής για την Εποπτεία» για την τριετία 2023-2025.

Σε εφαρμογή του σημείου 3 του Παραρτήματος Ι του κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2018/761, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Σκοπός του Σχεδίου Εποπτείας είναι ο προγραμματισμός της παρακολούθησης των επιδόσεων ασφάλειας μετά τη χορήγηση Πιστοποιητικών Ασφάλειας Σιδηροδρομικών Επιχειρήσεων (ΣΕ), Έγκρισης Ασφάλειας Διαχειριστή Υποδομής (ΔΥ), Πιστοποιητικού Υπεύθυνου Φορέα για τη Συντήρηση (ΥΣΦ) σιδηροδρομικών οχημάτων και Αναγνώρισης Εκπαιδευτικού Κέντρου Μηχανοδηγών και Υποψηφίων Μηχανοδηγών.

Οι **γενικοί στόχοι** των εποπτικών δραστηριοτήτων της ΡΑΣ οι οποίες εμπεριέχονται στο Σχέδιο Εποπτείας για το 2025 επικεντρώνονται, βάσει διακινδύνευσης (risk based), στους παρακάτω **στοχευμένους τομείς**, όπως εξάλλου καθορίζονται στην Στρατηγική της ΡΑΣ για την Εποπτεία για την τριετία 2023-2025:

1. Σχετικά με τις εποπτικές δραστηριότητες στον ΔΥ

- i. Η ΡΑΣ χορήγησε την υπ. αριθ. ΕΛ 21 2024 0002 επικαιροποίηση έγκρισης ασφάλειας (ανανέωση) στο ΔΥ ΟΣΕ. Στην εν λόγω έγκριση καταγράφονται εναπομένοντα προβληματικά σημεία προς εποπτεία, τα οποία θα επανεξετασθούν από τη ΡΑΣ. Ομοίως, θα γίνεται παρακολούθηση των «ανοιχτών» ευρημάτων/ μη συμμορφώσεων και της προόδου

υλοποίησης των σχετικών διορθωτικών ενεργειών για την άρση των ευρημάτων προηγούμενων ελέγχων και επιθεωρήσεων.

- ii. Η παρακολούθηση των έξι (6) συστάσεων ασφαλείας, που εξέδωσε ο ΕΟΔΑΣΑΑΜ και απηύθυνε στον ΔΥ για υλοποίηση μετά το δυστύχημα των Τεμπών, αποτελεί πρώτιστης σημασίας εποπτική δραστηριότητα για την ΠΑΣ το 2025.
- iii. Η συντήρηση των σιδηροδρομικών υποδομών αποτελεί βασικό καθήκον του ΔΥ ΟΣΕ. Η σπουδαιότητα της συντήρησης των σιδηροδρομικών υποδομών και οι πρόσφατες εγκρίσεις θέσης σε λειτουργία σταθερών εγκαταστάσεων (δομικών υποσυστημάτων) ιδίως της Υποδομής (ύπαρξη και εφαρμογή των απαιτούμενων εγχειριδίων / φακέλων συντήρησης) θέτει σε υψηλή προτεραιότητα την εποπτεία του συγκεκριμένου τομέα, ιδιαίτερα μετά τις εγκρίσεις θέσης σε λειτουργία παρατρόχιου υποσυστήματος GSM-R και ETCS, για τα οποία θα πραγματοποιηθεί σχετικός έλεγχος στη συντήρηση. Επίσης, στο πλαίσιο της διαχείρισης της περιουσιακής κατάστασης του ΔΥ, η ΠΑΣ θα πραγματοποιήσει εποπτικές δραστηριότητες σχετικά με τη συντήρηση της υποδομής και τυχόν προβλήματα πχ. βλάστηση, που έχουν σοβαρές συνέπειες τόσο στην κυκλοφορία όσο και στη συντήρηση (μείωση της ορατότητας, αναγνώρισης των σημάτων, πρόκληση ζημιών σε τροχαίο υλικό).
- iv. Η αξιολόγηση των προμηθευτών και τρίτων μερών που συμπεριλαμβάνονται σε κρίσιμα για την ασφάλεια καθήκοντα του ΔΥ καθώς και η μεθοδολογία που ακολουθεί ο ΔΥ για τη διαχείριση των μεταβολών θα αποτελέσουν, επίσης, εποπτικές δραστηριότητες της ΠΑΣ το έτος 2025, καθώς η έκθεση ERA/REP/1-2023 “regarding the state of implementation and application of Union legislation on railway safety and interoperability in Greece”, η οποία συντάχθηκε από τον Οργανισμό Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ERA) μετά το σιδηροδρομικό ατύχημα στα Τέμπη, ανέδειξε μια συστημική έλλειψη επαρκούς εφαρμογής των απαιτήσεων του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας (ΣΔΑ), στον εν λόγω τομέα.
- v. Η Διαχείριση Επάρκειας προσωπικού, αποτελεί, επίσης, εποπτική δραστηριότητα του για το 2025, καότι σύμφωνα με την έκθεση ERA/REP/1-2023 “regarding the state of implementation and application of Union legislation on railway safety and interoperability in Greece”, η οποία συντάχθηκε από τον Οργανισμό Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ERA) μετά το σιδηροδρομικό ατύχημα στα Τέμπη, αναδείχτηκε μια συστημική έλλειψη επαρκούς εφαρμογής των απαιτήσεων του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας (ΣΔΑ), στον εν λόγω τομέα.

2. Σχετικά με τις εποπτικές δραστηριότητες στις ΣΕ

- i. Για όλες τις ΣΕ θα γίνεται παρακολούθηση των «ανοιχτών» ευρημάτων/ μη συμμορφώσεων τύπου 3, τα οποία δεν έχουν αρθεί στο πλαίσιο των ενιαίων πιστοποιητικών ασφαλείας που εκδόθηκαν από τον ERA. Ειδικότερα, θα εποπτευθούν τα εναπομένοντα προβληματικά σημεία :

Της αίτησης S-20220819-001 της ΣΕ HELLENICTRAIN, Ενιαίο Πιστοποιητικό Ασφάλειας EU1020230029.

Της αίτησης S-20220818-001 της ΣΕ GOLDAIR RAIL, Ενιαίο Πιστοποιητικό Ασφάλειας EU1020220294.

Της αίτησης S-20241001-002 της ΣΕ GFR, Ενιαίο Πιστοποιητικό Ασφάλειας
EU1020250119.

και της προόδου υλοποίησης των σχετικών διορθωτικών ενεργειών για την άρση των ευρημάτων προηγούμενων ελέγχων και επιθεωρήσεων. Ειδικά για τις ΣΕ HELLENIC TRAIN, GOLDAIR RAIL και GFR θα γίνεται έλεγχος της προόδου υλοποίησης των διορθωτικών ενεργειών σχετικά με τα προβληματικά σημεία (issues) όπως καταγράφηκαν από τον ERA σε συνέχεια χορήγησης Ενιαίων Πιστοποιητικών Ασφάλειας στις ανωτέρω ΣΕ.

- ii. Η παρακολούθηση των συστάσεων ασφαλείας, που εξέδωσε ο ΕΟΔΑΣΑΑΜ και απηύθυνε στη ΣΕ HELLENIC TRAIN για υλοποίηση μετά το δυστύχημα των Τεμπών, αποτελεί πρωτίστης σημασίας εποπτική δραστηριότητα για την ΠΑΣ το 2025. Επίσης, η ΠΑΣ θα εξετάσει την εφαρμογή των εν λόγω συστάσεων από το σύνολο των ΣΕ που δραστηριοποιούνται στο εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο.
- iii. Η διεξαγωγή και η διαχείριση της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας αποτελούν βασικά στοιχεία της διαχείρισης ασφαλείας. Το τραγικό δυστύχημα των Τεμπών σε συνδυασμό με υπερβάσεις φωτοσημάτων που συνέβησαν, το προηγούμενο διάστημα, θέτουν ως μείζον θέμα εποπτείας της διεξαγωγής και διαχείρισης της κυκλοφορίας.
- iv. Ο Σχεδιασμός & Έλεγχος Λειτουργίας των ΣΕ θα αποτελέσει πεδίο ελέγχου της ΠΑΣ το 2025. Κάθε ΣΕ οφείλει να διαθέτει σχετικές μεθόδους για τη διαχείριση των κινδύνων που ανακύπτουν κατά τη λειτουργία μέσω του ΣΔΑ, διασφαλίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι το προσωπικό κατανοεί τους ρόλους του, τους κινδύνους που αντιμετωπίζει κατά τη λειτουργία και τα μέτρα ελέγχου που υπάρχουν διαθέσιμα, καθώς και ότι έχει την κατάλληλη επάρκεια και κατάρτιση για τη διαχείρισή των εν λόγω κινδύνων σύμφωνα με τα έγγραφα τεκμηρίωσης του συστήματος διαχείρισης της ασφαλείας. Επίσης, οφείλει να διασφαλίζει ότι τα οχήματα ή οι υποδομές λειτουργούν με ασφάλεια, σύμφωνα με τις ισχύουσες απαιτήσεις υπό διάφορες συνθήκες λειτουργίας (δηλαδή κανονική λειτουργία, έκρυθμη κατάσταση και κατάσταση έκτακτης ανάγκης), συμπεριλαμβανομένης επίσης της χρήσης περιουσιακών στοιχείων για σκοπούς δοκιμών (π.χ. δοκιμή της συμπεριφοράς λειτουργίας οχημάτων πριν από τη χορήγηση έγκρισης) και σε έκτακτες περιστάσεις (π.χ. ασυνήθιστες αποστολές, όπως μεταφορά μεγάλων αδιαίρετων αντικειμένων). Τα παραπάνω θα αποτελέσουν εποπτικές δραστηριότητες της ΠΑΣ το 2025, σχετικά με το κατά πόσο υπάρχει επαρκής κατανόηση των κινδύνων που σχετίζονται με τη λειτουργία της ΣΕ και της δυνατότητας του ΣΔΑ να ελέγχει αυτούς τους κινδύνους.
- v. Η εφαρμογή και η τήρηση των ΚΜΑ (ΕΕ) 402/2013 και (ΕΕ) 1078/2012 από όλες τις ΣΕ (HELLENIC TRAIN, GOLDAIR RAIL, GFR και ΣΤΑΣΥ) θα αποτελέσει αντικείμενο εποπτείας και για το 2025. Η ένταξη της συγκεκριμένης εποπτικής δραστηριότητας στο Σχέδιο Εποπτείας του 2025 αποτελεί δράση της ΠΑΣ βάσει των μη συμμορφώσεων, που διαπιστώθηκαν σε παλαιότερες εποπτικές δραστηριότητες και οι οποίες παραμένουν «ανοιχτές» που καταδεικνύουν, ότι οι σιδηροδρομικοί οργανισμοί δεν έχουν κατανοήσει πλήρως τις απαιτήσεις και το πεδίο εφαρμογής των εν λόγω Κανονισμών.
- vi. Η υπέρβαση των ορίων ταχύτητας των αμαξοστοιχιών είναι μία από τις αιτίες πρόκλησης ατυχημάτων και συμβάντων στο ελληνικό σιδηροδρομικό δίκτυο. Η ΠΑΣ έχει εκδώσει προς

το παρόν δύο αυστηρές συστάσεις / οδηγίες προς την ΣΕ HELLENIC TRAIN για τη συμμόρφωση των μηχανοδηγών της με τα προβλεπόμενα όρια ταχυτήτων αμαξοστοιχιών και θα συνεχίσει να ελέγχει κατά προτεραιότητα την συγκεκριμένη περιοχή εποπτείας, μέσω ελέγχων επί των συρμών που κυκλοφορούν στην εθνική σιδηροδρομική υποδομή.

3. Σχετικά με τις εποπτικές δραστηριότητες στους ΥΣΦ

Θα πραγματοποιηθεί η απαιτούμενη από τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2019/779, άρθρο 8, ετήσια περιοδική επιθεώρηση επιτήρησης του εφαρμοζόμενου Συστήματος Συντήρησης οχημάτων της HELLENIC TRAIN, του ΟΣΕ και της ΣΤΑΣΥ. Οι τομείς που θα ελεγχθούν εστιάζονται σε όλα τα στάδια της συντήρησης (F1, F2, F3 & F4) σύμφωνα με το Παράρτημα II του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2019/779 καθώς και στο περιεχόμενο και τις πληροφορίες από την προβλεπόμενη έκθεση του ΥΣΦ σύμφωνα με το Παράρτημα V του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2019/779, κ.α.

4. Σχετικά με τις εποπτικές δραστηριότητες σε όλους τους σιδηροδρομικούς οργανισμούς

Θα προγραμματιστεί μία κοινή συνάντηση εποπτείας με όλους τους σιδηροδρομικούς οργανισμούς και εκπροσώπους του ΥΜΕ με ατζέντα που θα καθοριστεί από τη ΡΑΣ και θα συμφωνηθεί με τον τομέα.

Επίσης, Ο κανονισμός 2023/1693 αποτελεί την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/773 σχετικά με την τεχνική προδιαγραφή διαλειτουργικότητας για το υποσύστημα «διεξαγωγή και διαχείριση της κυκλοφορίας» του σιδηροδρομικού συστήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και επιβάλλει νέες απαιτήσεις στις ΣΕ. Η ΡΑΣ κατά την διάρκεια του 2024 πραγματοποιήσει συναντήσεις εποπτείας και απέστειλε επιστολές στους Σιδηροδρομικούς Οργανισμούς προκειμένου να επεξηγήσει και προσδιορίσει σημεία της ΤΠΔ, σύμφωνα με τα οποία θα πρέπει να τροποποιήσουν έγγραφα του ΣΔΑ κάθε φορέα. Το 2005, η ΡΑΣ θα εξετάσει περεταίρω την εναρμόνιση του εν λόγω κανονισμού με τα ΣΔΑ κάθε φορέα.

Επισημαίνεται ότι η Αρχή πέραν των προγραμματισμένων εποπτικών δραστηριοτήτων που περιγράφονται στο πρόγραμμα μπορεί να υλοποιεί, επίσης, και έκτακτες ή αιφνίδιες εποπτικές δραστηριότητες οι οποίες δεν περιγράφονται στο πρόγραμμα.

Κατά τους ελέγχους μόνο των ΣΔΑ, η αξιολόγηση της ορθής εφαρμογής, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητάς τους θα πραγματοποιείται από τους επιθεωρητές μέσω της χρήσης του Οδηγού του ERA – «Μοντέλο Ωριμότητας Διαχείρισης» και της χρήσης της εφαρμογής «ERA SMS», η οποία είναι διαθέσιμη στο Google Play και δίδει τη δυνατότητα στους επιθεωρητές να βαθμολογούν την επίδοση ασφάλειας ανά κριτήριο / απαίτηση του ΣΔΑ, όπως προβλέπονται καθορίζονται στον κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2018/762.

Το Σχέδιο Εποπτείας έτους 2025 θα υλοποιηθεί από επιθεωρητές / προσωπικό της ΡΑΣ το οποίο διαθέτει την επάρκεια και τις δεξιότητες που αναφέρονται στο άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/761 και στο άρθρο 8 της υπ. αριθμ. 5791/29-05-2017 Απόφασης της ΡΑΣ (Β' 2158). Οι τεχνικές που υιοθετούνται από τους επιθεωρητές της ΡΑΣ για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων αυτών, προβλέπονται στο διεθνές Πρότυπο ISO 19011 και ενδεικτικά περιλαμβάνουν ανασκόπηση εγγράφων, χρήση λιστών ελέγχου, ανάλυση δεδομένων, διενέργεια συνεντεύξεων προσωπικού

όλων των επιπέδων της διοικητικής δομής, λήψη δειγμάτων εγγράφων και αρχείων σχετιζόμενων με τα εφαρμοζόμενα συστήματα διαχείρισης, παρατήρηση και παρακολούθηση εκτελούμενων καθηκόντων/εργασιών κ.α.